

Zarządzanie energią na szczeblu gminy. Jacek Walski AM PREDA, Ozimek 2009 r.

Przeprowadzone na początku 2009 roku przez AM PREDA badania ponad 300 budżetów miast i gmin wykazały, że z budżetu gminy na energię elektryczną gmina wyda około 77 zł w przeliczeniu na jednego mieszkańca. Drugie tyle samorząd przeznaczy na pokrycie kosztów ciepła. Korzystając z tej informacji w prosty sposób możemy ocenić koszty jakie na energetykę ponosi dowolnie wybrana gmina. A że to koszty coraz większe, coraz większą się temu przykłada uwagę.

Podstawowym założeniem funkcjonowania i rozwoju sektora energetycznego jest jego samofinansowanie się i rynkowość dostaw energii.

Wydatki związane z energią zaczynają być coraz bardziej uciążliwe, tym bardziej, że uwolnienie cen energii z rygorów ich zatwierdzania przez Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki wyzwoliło możliwość badania przez sprzedawców energii poziomu wytrzymałości odbiorcy. Podwyżkom sprzyja też brak rywalizacji o klienta.

Gmina jako odbiorca energii korzystający ze środków publicznych ma obowiązek i prawo organizować ich zaopatrzenie, korzystając z dostępnych mechanizmów rynkowych. Skorzystanie przez gminę z wolnego dostępu do rynku energii i zoptymalizowanie handlowe jej dostaw dla oświetlenia ulic i miejsc publicznych oraz dla obiektów gminnych, winno stać się jedną ze składowych zakresu działania samorządu. Również w tym wypadku wymagana jest fachowość i wiedza branżowa. Uwolnienie rynku energii w Polsce nakłada na gminę obowiązek, zgodnie z ustawą o zamówieniach publicznych, zamawiania energii na drodze przetargu. Ewentualne korzyści dla gminy są do uzyskania pod warunkiem, że będzie ona dysponowała wiedzą, jak i co zamówić – i tu również energetyk komunalny staje się niezbędny. W zakresie wolnego rynku energii rola energetyka w gminie winna polegać m.in. na ciągłym śledzeniu kosztów nośników ciepła wg ofert dostawców.

Wiedza i ciągła świadomość relacji cen pomocna jest w zarządzaniu energią w obiektach gminnych, może też stanowić informację dla mieszkańców i inwestorów oraz argument w negocjacjach z przedsiębiorstwami energetycznymi. Osoba taka powinna orientować się w zagadnieniach prawnych i ekonomicznych. Śledząc zmiany cen, taryf powinna tworzyć rzeczowe bazy danych.

Organizacja energetycznego życia w gminie wymaga celowego uporządkowania. Służą temu założenia do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe. W dotychczasowej praktyce, dokument ten potwierdzał stan, jaki na terenie gminy wytworzony został przez energetyczne przedsiębiorstwa sieciowe.

II Polityka Ekologiczna Polski stworzyła warunki rozwoju energetyki opartej na odnawialnych i niekonwencjonalnych źródłach energii, przyspieszając proces tworzenia energetyki rozproszonej. Uwzględniając takie podejście, planowanie energetyczne gminy musi, również dla zachowania bezpieczeństwa energetycznego lokalnych społeczności w zmieniających się warunkach klimatycznych, tworzyć podwaliny pod dywersyfikację zaopatrzenia w prąd i ciepło. Proces ten nie stworzy się sam. Musi znaleźć oparcie w stworzonej przez samorząd strukturze.

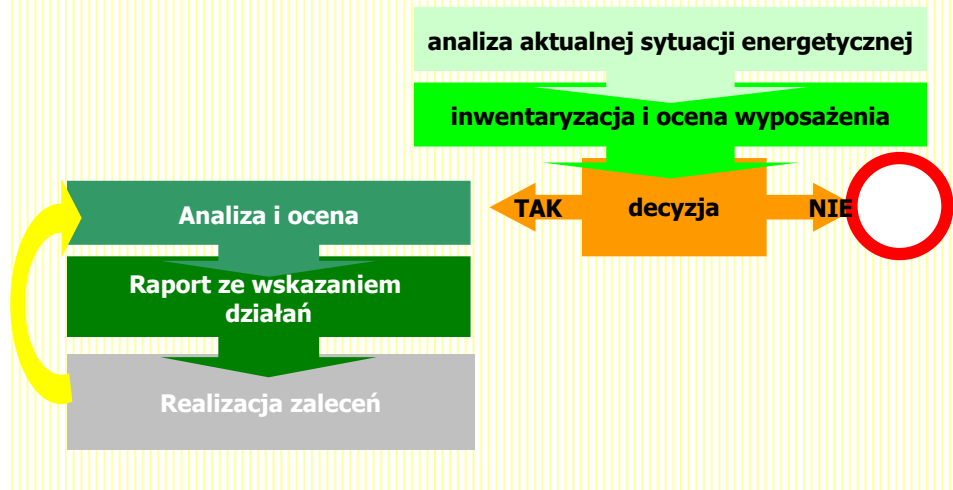
W strukturze urzędu miasta, gminy czy urzędzie miejsko-gminnym można znaleźć pracownika odpowiedzialnego za działania gminy w obrębie energetyki. Niestety, szczupłość kadr nakłada na tego pracownika inne, bardziej absorbujące obowiązki. Czy słusznie?

Podjęcie decyzji o wprowadzeniu gminnego systemu zarządzania energią może przynieść długofalowe ekonomiczne i ekologiczne korzyści.

Model nr 3. Zarządzanie energią.

Wprowadzenie zarządzania energią:

Jak widać z powyższego diagramu podjęcie decyzji o specjalnym wyakcentowaniu zarządzania energetycznego to uruchomienie „perpetuum mobile” – raz wprowadzone wymaga stale działania na okregu analiza – zmiana.

Energetyk komunalny – to gwarancja:

- ekonomizacji energetyki,
- racjonalizacji zużycia energii,
- wymuszania dbałości o środowisko naturalne,
- realizacji energetycznych potrzeb,
- wprowadzania nowych technologii,
- bezpieczeństwa energetycznego,
- edukacji społecznej.

Pozostaje jedynie problem kwalifikacji. Rozwiązać go może certyfikacja kompetencji, w której nacisk kładzie się na umiejętności: zarządzania, wdrażania i przewidywania a nie tylko reakcji na kryzys. Jak rzadko który pracownik samorządowy, energetyk komunalny jest w stanie zapracować na swoją pensję. Jego działania mogą przynieść wymierne korzyści dla budżetu gminy. Pamiętać należy, że decyzje energetyczne skutkują w długim terminie i w takiej perspektywie należy postrzegać wyniki pracy energetyka komunalnego.